

Enskild motion

Motion till riksdagen

2013/14:Sf360

mm

av Abir Al-Sahlani (C)

Modern och enkel föräldraförsäkring som främjar jämställdhet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra och förenkla föräldraförsäkringen till en mer tydlig barn- och föräldraförsäkring.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fördubbla jämställdhetsbonusen för att få ett mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en jämställdhetsbonus i den tillfälliga föräldrapenningen för vård av sjukt barn.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinföra jämställdhetsmålen i Försäkringskassans uppdrag.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en del av föräldrapenningdagarna ska kunna fördelas också till högst två ytterligare närstående vuxna i barnets närhet.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att möjligheten till samtidig föräldraledighet bör öka i antal dagar, från 30 till 60 dagar.

Motivering

Föräldraförsäkringen är en förmån som finns till för att alla föräldrar ska kunna kombinera arbete med föräldraskap. Men samtidigt är det för barnets skull som föräldrarna får möjlighet att stanna hemma. Och barnet har rätt till båda sina föräldrar. Föräldraförsäkringen ska vara en enkel, modern och tydlig barn- och föräldraförsäkring som tar avstamp i principen om barnets bästa. En sådan försäkring måste vara anpassad till vårt moderna samhälle och arbetsliv, olika familjekonstellationer, och än tydligare premiera ett mer jämställt uttag av föräldradagar.

Forskning visar tydligt att ett jämställt uttag av föräldraförsäkringen är bra för både barnet och familjen. Alla i familjen gynnas av jämställdhet. Pappor mår bättre fysiskt och psykiskt, mannens livslängd ökar, kvinnors sjukskrivningar går ned, barnets kognitiva utveckling ökar.

Mäns andel av föräldrapenninguttaget har fortsatt att öka med någon procentenhet per år, och det är mycket positivt. Men utvecklingen mot ett jämställt föräldraansvar går långsamt. Enligt TCO:s årliga rapport "Pappaindex" (2012) tas mer än tre fjärdedelar av alla dagar fortfarande ut av mammorna. De 60 dagar inom föräldraförsäkringen som knyts till respektive förälder har tydligt bidragit till ett mer jämnt uttag av föräldraförsäkringen. Än långsammare går utvecklingen för ett jämställt uttag av den tillfälliga föräldrapenningen för vård av sjukt barn. Enligt Försäkringskassan har män sedan 1989 inte ökat sitt uttag utan ligger still på drygt 30% av samtliga uttagna VAB-dagar. Samtidigt visar studier att pappor i hög grad möts av negativa attityder hos sin arbetsgivare i samband med uttag av föräldraledighet. Och attityder på arbetsplatsen har stor betydelse för att fler män ska ta ut föräldraledighet. Om föräldraförsäkringen subventionerar och cementerar ojämställdhet måste den ses över.

Centerpartiet anser att föräldrarna ska ha stor valfrihet att fördela uttaget av föräldraförsäkringen. Det finns dock skäl att premiera de familjer som använder föräldraförsäkringen mer jämställt. Därför bör jämställdhetsbonusen fördubblas och en jämställdhetsbonus införas i den tillfälliga föräldrapenningen.

Vi måste underlätta tillvaron för barnfamiljer i olika konstellationer eftersom vi tror att det gynnar barnets bästa. Ensamstående föräldrar måste enklare kunna få hjälp och

avlastning från en närstående. I HBTQ-familjer kan det finnas flera viktiga vuxna i barnets omedelbara närhet. I bonusfamiljer kan det finnas en bonusmamma eller bonuspappa som vill vara än mer närvarande i barnets liv. Även i kärnfamiljer kan det finnas behov av att ge t.ex. en mor- eller farförälder tid med barnet. I samband med ett barns födsel eller adoption har båda vårdnadshavare rätt till tillfällig föräldrapenning i tio dagar. Då är tanken att föräldrarna ska kunna lära känna det nya barnet tillsammans. För vårdnadshavare som är ensamstående eller lever i annan konstellation borde dessa dagar kunna delas med ytterligare en närstående person. Det skulle vara bra om möjligheten till samtidig föräldraledighet ökar i antal dagar, från 30 till 60 dagar.

Stockholm den 30 september

2013

Abir Al-Sahlani (C)